

Figuur 1. Schematische weergave van het bodemvoedselweb, waarin de rol en positie van de belangrijkste soortgroepen is afgebeeld: iedereen eet elkaar en wordt gegeten.

BodembioLOGIE in het natuurbeheer Nieuwe inzichten en perspectieven

— Gijs Gerrits (Reinsdyr Advies) & Wim van der Putten (NIOO-KNAW/Laboratorium voor Nematologie, WUR)

Natuurbeheerders denken bij bodem als snel aan abiotische factoren zoals de concentratie stikstof en fosfaat, het organisch stofgehalte, de pH en de structuur. Dit leer je in de meeste groene opleidingen. Langzaam maar groeit echter het besef bij natuurbeheerders dat ook de bodembioLOGIE een belangrijke rol speelt in de structurering van de vegetatie. Dit artikel geeft een inkijkje in belangrijke nieuwe kennis, hypothesen en mogelijke nieuwe perspectieven voor het natuurbeheer.

In de bodem komt een enorme hoeveelheid organismen voor. Niet alleen in aantallen maar ook in soorten. In een handvol aarde kunnen wel 5000 soorten (taxa) bacteriën, schimmels en hogere organismen voorkomen. Deze organismen reageren op de ingrepen die de beheerder uitvoert en zijn daarmee indirect bezig het werk van de natuurbeheerder te versterken of juist af te remmen. Verschraling leidt bijvoorbeeld tot een andere samenstelling van het bodemleven dat beter is aangepast aan schrale omstandigheden. De vele soorten in de bodem vormen met elkaar een uitgebreid bodemvoedselweb, waarbij het een wereld is van 'eten en gegeten worden'. De basis van het voedselweb zijn planten, die